

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 104706

Crèdits: 12

Tipus: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Assignatura: PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS

Curs: PRIMER

Semestre: ANUAL

Equip docent: Isabel Banal, Olga Capdevila, Enric Farrés i Rosa Ferrer

Hores de dedicació: 300h

Hores lectives: 204 hores

Hores autònomes: 96 hores

CONTINGUTS DE LA MATÈRIA

És una matèria de metodologia teórico-pràctica, entenent la teoria i la pràctica com un mètode en el procés de comprensió de l'experiència. L'objectiu general de la matèria es posar l'èmfasi en els diversos processos metodològics de creació i generació d'idees en el marc d'un projecte propi. En les tres assignatures que componen la matèria, es potenciaran els aspectes creatius i conceptuals necessaris per fer una correcta lectura d'allò que ens envolta amb el fi de transformar-lo; s'abordaran temes de procediments metodològics utilitzats tan en l'arte com en el disseny; així mateix, s'introduirà a l'alumnat en la relació amb el context social i professional.

ASSIGNATURES DE LA MATÈRIA

PROJECTES: PLANTEJAMENTS I RECURSOS METODOLÒGICS

PROJECTES: DESENVOLUPAMENT I COMUNICACIÓ

PROJECTES: PRESENTACIÓ I DIFUSIÓ PÚBLICA

DESCRIPCIÓ ASSIGNATURA

La finalitat d'aquesta assignatura és introduir la cultura del projecte, entesa aquesta com la interrelació del conjunt de factors, —coneixements teòrics, metodològics o instrumentals— que possibiliten l'acció de concebre i realitzar un projecte. Tenint en compte que la pàgina en blanc no existeix, ja que sempre partim d'un context —cultural, econòmic, biològic— que té unes característiques molt específiques, aprendrem a saber observar, comprendre i comunicar una realitat complexa. En aquesta realitat hi trobem diferents ítems que podem utilitzar a través d'un procés de selecció, ordenació i producció. Veurem, també, com aquests ítems no són tancats, sinó que tenim la capacitat de transformar-los físicament modificant-ne el seu ús i significat així com respondre a un encàrrec.

Desenvolupar hàbits metodològics (Observar, Analitzar, Relacionar, Sintetitzar, Posicionar-se, Idear, Referenciar/Contextualitzar, Adequar i Materialitzar) que ens permetin arribar als millors resultats i comprendre la diversitat d'aquests processos, és un pas necessari per emprendre amb consciència la pràctica creativa.

OBJECTIUS

Assolir la capacitat d'analitzar acuradament realitats contextuais complexes des de les diferents perspectives que construeixen aquesta realitat.

Utilitzar la capacitat d'observació, d'anàlisi i d'interpretació així com la pràctica de la recerca documental específica aplicada a un espai concret.

Capacitat de síntesi i comunicació dels resultats obtinguts.

Aprendre a treballar en equip d'una manera coordinada i eficient.

Prendre consciència i entendre les imatges que ens rodegen i algunes de les seves capes de significat.

Desenvolupar recursos instrumentals pel que fa referència als processos de registre, documentació, sistematització de la informació i metodologies d'anàlisi.

Entendre el procés complet de la construcció d'un relat i saber-ho transmetre en el llenguatge més adient. OE08. Assolir la capacitat d'observació i anàlisi d'un objecte a través de diferents metodologies.

Introduir l'encàrrec com un posicionament de partida clau per abordar la realitat.

Experimentar amb materials i tècniques específiques en els tallers especialitzats de l'escola.

CONTINGUTS DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura s'organitza al voltant de 5 projectes que ens permetran establir unes bases metodològiques i projectuals.

Els projectes són els següents:

Els llocs

Habitem una ciutat formada per llocs de significat construït a través de diferents capes tals com la història, l'ús, la política, el clima, l'oci, l'economia o l'urbanisme. A partir de la situació en un espai concret hem d'aprendre a analitzar i relacionar les seves característiques específiques formals, històriques, simbòliques o sensorials per poder entendre l'espai i fer-ne un anàlisi exhaustiu i eficaç.

Les persones

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Al llarg del dia les persones vivim múltiples experiències que ens arriben a través de múltiples dispositius (gràfics, objectuals, sonors, olfactius, sensorials, espacials, visuals, etc.). Aquestes experiències no sempre són del tot plaents, sovint es desenvolupen de manera desastrosa. A partir de la observació de les activitats diàries d'un usuari concret, intentarem identificar les diferents tipologies de problemàtiques que sorgeixen (funcionals, emocionals o mecàniques), un cop analitzades generarem propostes per transformar-les.

Les dades

Des de temps ancestrals i travessant diversitat de llenguatges (gràfics, orals, gestuals, onírics...) els humans hem tingut la necessitat d'escoltar i construir relats. El relat, en síntesi, és tota aquella informació que s'ordena dins una línia temporal amb la voluntat d'explicar alguna cosa a una audiència específica. Els relats es caracteritzen per treballar amb la seqüència, el punt de vista, amb estructures, processos d'omissió i ordenació... però sobretot: amb el temps. A través d'una metodologia basada en processos de serendipitat i joc, construirem relats buscant la seva millor resposta formal.

Les coses

Al llarg de la nostra vida convivim amb un número elevadíssim d'objectes. Es pot dir que d'una forma intuïtiva hi establim una relació recíproca i a través d'ells ens vinculen amb l'entorn. Són extensions de nosaltres, ens acompanyen en molts gestos i activitats. Els objectes que ens envolten responen a un context històric i polític determinat. Prendre consciència d'ells, estudiar totes les seves capes i descobrir les capacitats d'ús, expressives, simbòliques, poètiques...

Les nostres coses

El darrer projecte del curs és un exercici de síntesi de tots els recursos, metodologies i processos treballats al llarg de l'assignatura. A diferència dels projectes anteriors, on el punt de partida venia definit per un encàrrec compartit, en aquest projecte el centre es desplaça cap a l'alumne/a que treballarà en base als seus interessos. Es tracta de desenvolupar un projecte propi d'art i/o disseny a partir d'un autoencàrrec tenint en compte els interessos propis. El projecte posa l'accent en la metodologia com a nucli de la pràctica: no hi ha una única manera de fer projectes, sinó tantes com pràctiques i contextos. El projecte funciona com un primer assaig de construcció d'una manera pròpia de treballar, que es continuarà desenvolupant al llarg del grau i de la trajectòria professional.

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides (25%) i supervisades (25%) amb les autònomes (50%). Per altre banda les activitats d'avaluació amb un 16% dels crèdits agafa una importància que va més enllà de les qualificacions. Entenem doncs que l'avaluació és una activitat formativa més, reforçant el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura, intercalant-se al llarg del curs entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 300h

Hores activitats dirigides: 72h (24%)
Hores activitats supervisades 72h (24%)
Hores aprenentatge autònom: 96h (32%)
Hores activitats d'avaluació: 60h (20%)

ACTIVITAT DIRIGIDA:

Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.

Metodologia d'aprenentatge: Valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.

Descripció: Treballaran tres professors junts amb cada grup de classe en el qual estaran tots els alumnes assignats. A l'inici, durant i al finalitzar cada projecte, els professors faran una exhaustiva descripció oral sobre el tema a desenvolupar que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte. Hi haurà al mateix temps sessions introductòries a les temàtiques proposades, ja siguin referencials, teòriques o pràctiques a fi de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris.

ACTIVITAT SUPERVISADA:

Seguiment supervisat pel professor. Discussió y posada en comú de continguts. Realització d'exercicis a l'aula o taller.

Metodologia d'aprenentatge: Assessorament sobre els processos de formalització del treball propi de l'alumne. Seguiment i tutorització dels processos metodològics i dels resultats parcials del treball propi de l'alumne. Presentació pública i discussió crítica col·lectiva.

Descripció: Els treballs es portaran a terme de manera personal i/o en grup, i es desenvoluparan a la classe. Es realitzarà un seguiment directe dels processos de treball per tal de conèixer el nivell assolit per l'alumnat i poder incidir en aquells que tinguin més dificultats.

ACTIVITAT AUTÒNOMA:

Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.

Metodologia d'aprenentatge: Tractament de la informació, i/o lectura comprensiva de textos, i/o lectura comprensiva d'elements formals y matèrics.

Descripció: L'alumnat realitzarà els treballs encarregats amb els recursos proposats i aquells que ells mateixos trobin: Recerca i recopilació d'informació, reflexió, anàlisi, etc. Així mateix realitzarà una memòria recopilatori de tot el procés.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

ACTIVITAT D'AVUACIÓ:

Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.

Metodologia d'aprenentatge: Comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis y resultats parcials o finals.

Descripció: Entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general en les diferents fases d'aquesta.

SISTEMA D'AVUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura és de caràcter presencial i cal tenir una actitud activa a l'aula.

Per tal de poder ser avaluat, s'han de presentar tots els treballs en la data indicada i segons les pautes donades pel professorat.

La nota final de l'assignatura no serà la ½ ponderada dels 5 treballs, si no que es tindrà en consideració l'evolució en l'aprenentatge de l'estudiant. El contingut de cada treball s'especificarà a l'enunciat corresponent.

Es obligatori el 80% de l'assistència com element bàsic per poder aprovar l'assignatura.

Avaluació continua a través del seguiment del procés d'aprenentatge. (40%)

Avaluació continua de l'exposició i/o realització d'exercicis i treballs. (50%)

Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i/o altres activitats col·lectives. (10%)

RECUPERACIÓ

El calendari marca a final de curs les dates de recuperació de l'assignatura. Per poder accedir a aquesta recuperació s'haurà de complir els següents requisits:

1. Tenir una qualificació final superior o igual a 4,00 i inferior o igual a 4,99.
2. Haver lliurat tots els treballs (5) encarregats al curs.
3. Haver assistit a més del 75% de les sessions programades (25 sessions mínim)

RESULTATS D'APRENTATGE DEL TÍTOL

(K) KNOWLEDGE

KT01. Identificar els continguts, llenguatges i perspectives fonamentals per a l'anàlisi de la pràctica cultural contemporània en les seves diverses manifestacions.

KT02. Descriure els indicadors bàsics en l'evolució de les arts i els dissenys contemporanis en relació amb el progrés en la consecució dels objectius socials i medioambientals, com ara els recollits en els objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

KT03. Identificar els elements que són comuns i els específics en els diferents llenguatges creatius.

KT04. Descriure els elements fonamentals d'un projecte de disseny, artístic o d'arts aplicades en relació amb la inclusió social.

KT05. Identificar els estereotips i els rols de gènere i la seva possible incidència en la producció cultural.

KT06. Relacionar l'experiència singular de l'estudiant amb la realitat global contemporània en la presa de posició respecte al projecte propi.

(S) SKILLS

ST01. Analitzar críticament les normes i els principis que regeixen en la professió dels creadors/as culturals en art i disseny tenint en compte criteris d'igualtat de gènere, igualtat distributiva i sostenibilitat mig ambiental.

ST02. Aplicar les metodologies creatives pròpies de la titulació (que es basen en els elements que les diferents disciplines històriques tenen en comú) als projectes en art i disseny.

ST03. Analitzar la relació entre els processos creatius en art i disseny i els processos de transformació social en entorns nous i contextos canviants i multidisciplinaris.

ST04. Seleccionar fonts d'informació adequades sobre art i disseny integrant aquesta informació amb capacitat de síntesi, anàlisi d'alternatives i debat crític.

ST05. Crear un projecte artístic o de disseny que apliqui enfocaments i metodologies transdisciplinaris basats en una recerca prèvia.

ST06. Comunicar de manera oral, visual i escrita els resultats d'un projecte propi, les seves conclusions i els coneixements i raons últimes que els sustenten d'un mode clar i concís a públics especialitzats o no.

ST07. Treballar en projectes d'art i disseny de manera cooperativa i integrada en equips de composició heterogènia.

(C) COMPETENCIES

CT01. Identificar oportunitats en l'entorn públic / privat per a desenvolupar un projecte artístic o de disseny utilitzant els coneixements i metodologies propis de la titulació.

CT02. Resoldre encàrrecs concrets externs en l'àmbit creatiu amb coneixements, tècniques i metodologies transdisciplinaris.

CT03. Aplicar, en els projectes creatius conceptes de sostenibilitat, d'equitat de gènere, d'inclusió i de cerca del bé comú d'acord amb la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

CT04. Examinar on i per què les organitzacions públiques o privades utilitzen la tecnologia contemporània de la informació i la comunicació posant èmfasi en els principis del tractament ètic de la informació.

CT05. Actuar de manera ètica i responsable en el procés de producció artística, considerant l'impacte ambiental, social, polític i econòmic del treball propi.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

RESULTATS D'APRENENTATGE DE LA MATÈRIA

Coneixements:

KM13 Identificar problemes o situacions quotidianes que es puguin resoldre o millorar des del disseny. per a analitzar-ho i utilitzar-ho com el punt de partida en la realització del projecte creatiu propi (KT04)
KM14 Relacionar les pràctiques d'àmbits creatius diversos (comunicació, moda, arquitectura...) per a vincular-les al procés de treball propi i al seu resultat final. (KT03) KM15 Adaptar teories de les ciències socials i tecnocientífiques al projecte propi (KT02) KM16 Interpretar contextos socioculturals concrets com a criteri de cerca documental per al projecte propi (KT05)

Habilitats:

SM13 Integrar al projecte propi les dimensions social, econòmica i mediambiental (ST01)
SM14 Aplicar diferents recursos i registres comunicatius al projecte propi segons els criteris d'adequació al contingut i al context. (ST05)
SM15 Organitzar el treball creatiu contemplant la formulació d'hipòtesi com a mètode de desenvolupament d'un projecte (ST02)

Competències:

CM12 Crear una adequada instal·lació, comunicació i difusió del projecte realitzat (CT05)
CM13 Integrar autocrítica i autonomia en la presa de decisions al llarg de les diferents fases del projecte creatiu propi (CT03)
CM14 Desenvolupar projectes creatius en equip de manera coordinada i eficient (CT02)

RESULTATS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Coneixements

KA1 Identificar pràctiques creatives en àmbits diversos per vincular-los al projecte propi.
KA2 Vincular teories de les ciències socials i tecnocientífiques al projecte propi.
KA3 Observar contextos socioculturals concrets com a criteri de cerca documental per al projecte propi.

Habilitats

SA4 Resoldre les incidències imprevistes derivades dels processos d'accés i ús de la documentació, els registres i la informació.
SA5 Posicionar-se davant la documentació, els registres i la informació recollits en les diferents fases del projecte propi.
SA6 Identificar els recursos comunicatius adequats a cada fase del projecte propi.
SA7 Sintetitzar per explicar d'una manera clara, oralment i per escrit, les diferents fases del projecte propi.
SA8 Controlar els temps i els recursos en les diferents fases del projecte propi.
SA9 Elaborar projectes propis sobre la base dels criteris establerts.
SA10. Adequar allò formal i material en el projecte propi, en funció de la idea treballada.

Competències

CA11 Gestionar la renúncia i la crítica en les diferents fases del projecte propi com a font d'aprenentatge.
CA12 Demostrar autocrítica i autonomia en la presa de decisions al llarg de les diferents fases del projecte propi.
CA13 Demostrar coherència tant en la proposta final com en les decisions preses en les diferents fases del projecte propi, aportant arguments i mostrant adequació i rigor.

BIBLIOGRAFIA

AAVV. Ramón Guillen-Balmes. Barcelona: Escola Massana. Catàleg, 2016.
BAYARD, Pierre. Cómo hablar de los libros que no se han leído. Barcelona: Anagrama, 2008.
CHUL HAN, Byul: La sociedad de la transparencia. Herder, 2014.
GUAYABERO, Oscar. Disseny per viure. Catàleg. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, 2015.
MUNARI, Bruno. ¿Como nacen los objetos?. Barcelona: Editorial GG, 2016.
NUENO, Xavier: El arte del saber ligero. Una breve historia del exceso de información. Editorial Siruela, 2023.
PEREC, George. Tentativa de agotamiento de un lugar parisino. Barcelona: Editorial GG, 2012.
PEREC, Georges. Especies de espacios. Mataró: Montesinos, 2023.
QUENAU, Raymond: Exercicis d'estil. Barcelona: Quaderns Crema. 1989

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.